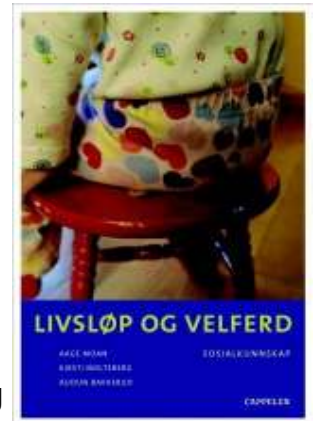

Sosialkunnskap

(Et programfag i studiespesialiserende utdanningsprogram innen programområdet for samfunnsfag og økonomi)

Bok : "Livsløp og velferd" av Moan, Molteberg og Bakkerud. Cappelen forlag

I sosialkunnskap tar man for seg hvordan vi som mennesket interagerer. Det være seg som individ eller i grupper. Dette blir gjort ved å gi en veiledning i hvordan vi mennesker bygger relasjoner oss i mellom og hvordan samfunn bygger relasjoner seg i mellom. Vi kommer til å legge vekt på å søke etter svar på hva det er som driver våre ønsker og mål, både som menneske og samfunn. En vesentlig byggestein for dette er å lære fagets metodiske og tekniske hjelpemidler. Dette gjør vi både gjennom teoretisk introduksjon og praktisk anvendelse

Sosialkunnskap er et allmenndannende fag som gjør deg bedre rustet til å treffe egne valg, kunne delta aktivt i arbeidslivet og samfunnsdebatten. Dessuten er faget et svært godt utgangspunkt for de som ønsker videre utdanning innen samfunnsfagene. For skoleåret 2008/09 tilbys faget 5 timer på VG 2 og VG 3

I undervisningen vil det bli lagt vekt på variasjon i metoder og læringsarenaer slik at du som elev blir nysgjerrig på faget og lærer å samarbeide, reflektere og tenke kritisk. Sentralt i faget står forståelse og tolkning av aktuelle samfunnsmessige problemstillinger i nyhetsbildet. Vi benytter oss også av eksterne foredragsholdere og ekskursionsjoner.

Er du interessert i svarene på noen av disse spørsmålene er Sosialkunnskap noe for deg:

- Er vi som mennesker avhengig av andre mennesker for å bli et menneske?
- Hvilken betydning har din oppvekst for hvem du blir?
- Finnes det noen ungdomstid?
- Hvordan realiserer man seg selv, og er dette mulig?
- Hvordan skaper vi en verdig alderdom?
- Kan vi forstå psykiske kriser?
- Hvilke årsaker ligger bak folkevandringer i verden?
- Hvordan fungerer norsk innvandrings politikk
- Hvordan skal vi integrere innvandre i det norske samfunnet?
- Kan alt menneskelig forklares gjennom vitenskap?

Hovedområder

Sosialkunnskap

Samfunnsvitenskapelige arbeidsmetoder

Hovedområdet *samfunnsvitenskapelige arbeidsmetoder* handler om hvordan samfunnsforskeren arbeider, og om metodiske og etiske problemer knyttet til forskningen. Det dreier seg også om hvordan metodene kan prøves ut ved planlegging, gjennomføring, analyse og tolkning av undersøkelser.

Livsfasene

Hovedområdet *livsfasene* handler om sosialisering og oppvekstmiljø i barne- og ungdomsårene, samlivsspørsmål og utfordringer i alderdommen. Det omfatter også hvordan utfordringer i aldersperiodene henger sammen med egne ressurser, forhold i omgivelsene og i samfunnet ellers.

Velferdsforskjeller

Hovedområdet *velferdsforskjeller* dreier seg om analyse av velferdsforskjeller i Norge. Det handler spesielt om velferdssituasjonen til innvandrere og funksjonshemmede.

Sosiale problemer

Hovedområdet *sosiale problemer* dreier seg om årsaker til og følger av sosiale problemer. Mishandling av barn og unge, kriminalitet og rusmiddelmisbruk er sentrale tema.

Velferdsstat og menneskerettigheter

Hovedområdet *velferdsstat og menneskerettigheter* handler om velferdsstatens prinsipper, lover og politiske styring, og velferdsstatens utfordringer i nåtid og framtid. Menneskerettighetenes stilling i Norge inngår også i hovedområdet.

Kompetansemål

Sosialkunnskap

Samfunnsvitenskapelige arbeidsmetoder

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive fasene i samfunnsvitenskapelig forskning og vurdere metodiske og etiske problemstillinger knyttet til forskningen
- diskutere hvordan samfunnsforskeren kan påvirkes av kulturbakgrunn og drøfte utfordringer i forbindelse med objektivitet i samfunnsforskning
- gjøre rede for viktige kjennetegn ved kvalitativ og kvantitativ samfunnsforskning og drøfte fordeler og ulemper med metodene
- formulere samfunnsfaglige problemstillinger og finne fram til, bearbeide og presentere informasjon ut fra problemstillingene
- bruke samfunnsvitenskapelige metoder til å gjennomføre og analysere mindre undersøkelser og tolke resultatene

Livsfasene

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- definere begreper knyttet til sosialisering og bruke dem til å sammenlikne sosialisering i ulike tidsperioder i Norge
- gjøre rede for sentrale behov hos barn og unge og drøfte hvordan oppvekstmiljø kan påvirke tilfredsstillelse av behovene
- gjøre rede for teorier om valg av samlivspartner, analysere årsaker til samlivsproblemer og drøfte hvordan problemene kan forebygges og løses
- analysere forhold som kan påvirke eldres deltakelse i yrkes- og samfunnsliv, og vurdere ulike former for eldreomsorg

- beskrive fasene i psykiske kriser og drøfte vilkår for å kunne mestre kriser

Velferdsforskjeller

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- definere begrepet velferd, finne fram til informasjon om velferdsforskjeller i Norge og diskutere konsekvenser av forskjellene
- reflektere over uttrykket "det gode liv" og diskutere om urfolk, etniske og nasjonale minoriteter kan ha en annen oppfatning av "det gode liv" enn majoritetsbefolkningen
- gjøre rede for årsaker til folkevandringer, drøfte prinsippene for norsk innvandringspolitikk og vurdere tiltak som kan lette integrering av innvandrere i Norge
- beskrive og analysere utfordringer funksjonshemmede kan møte og vurdere tilrettelegging for aktiv deltakelse i samfunnet

Sosiale problemer

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- definere begrepet sosiale problemer og bruke samfunnsvitenskapelige teorier til å analysere årsaker til problemene
- diskutere følger av sosiale problemer for individ og samfunn
- analysere årsaker til mishandling av barn og unge og drøfte hvordan mishandling kan hindres
- gjøre rede for teorier om årsaker til kriminalitet, vurdere samfunnets reaksjonssystem og drøfte tiltak som kan forebygge kriminalitet
- gjengi teorier om årsaker til rusmiddelmisbruk og bruke teoriene til å vurdere hvordan rusmiddelmisbruk kan forebygges og behandles

Velferdsstat og menneskerettigheter

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for sentrale prinsipper og lover som velferdsstaten bygger på, og gi eksempler på hvordan prinsippene kan stå i motsetning til hverandre
- gjøre rede for hvordan velferdsstaten administreres, finansieres og styres politisk
- analysere velferdsstatens utfordringer og diskutere velferdsstatens rolle i framtida
- beskrive menneskerettighetssituasjonen i Norge og drøfte utfordringer som myndighetene og frivillige organisasjoner har i arbeidet med å fremme menneskerettighetene
- vurdere egne muligheter til å fremme menneskerettigheter